

Asettamispäätös

3.11.2021

VN/4215/2021
VN/4215/2021-TEM-14

Työryhmän asettaminen valmistelevaan tes-rajariitojen ratkaisumekanismeihin liittyviä ehdotuksia

Asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö on tänään asettanut kolmikantaisen työryhmän valmistelevaan tes-rajariitojen ratkaisumekanismeihin liittyviä ehdotuksia.

Toimeksiannon tausta

Työministeri Tuula Haatainen asetti 24.2.2021 tekemällään päätöksellä varatuomari, LL.M. Minna Etu-Seppälän ja oikeustieteen kandidaatti Simo Zittingin selvityshenkilöiksi selvittämään työehtosopimukseen liittyvien rajariitojen ratkaisumekanismeja ja sovittelujärjestelmän toimivuutta.

Selvitystyön tarkoituksena oli kartoittaa työehtosopimukseen liittyviä rajariitoja ja niiden syitä. Selvitystyön tarkoituksena oli myös esittää keinoja ja mekanismeja, joilla riitojen ratkaisemista voidaan helpottaa, rajariitoihin liittyviä työrauhahäiriöitä ehkäistä ja joilla esille tuleviin riitoihin voidaan löytää työmarkkinoiden toimivuutta edistävät ratkaisut. Lisäksi selvityshenkilöiden tuli selvittää työriitojen sovittelujärjestelmää erityisesti työehtosopimusten rajariititilanteissa sekä mahdollisesti esittää toimia, joilla olemassa olevaa sovittelujärjestelmää voitaisiin kehittää.

Selvitystehtävää koskeva loppuraportti luovutettiin työ- ja elinkeinoministeriölle 30.8.2021.

Toimeksiannon sisältö

Työryhmän tulee selvittää ja arvioida selvityshenkilöiden loppuraportissa esitettyjä ehdotuksia valtakunnansovittelijan tehtävien täsmentämisestä, työtuomioistuininprosessissa noudatettavista kuulemismenettelyä koskevista säännöksistä ja työehtosopimuslain 4 §:n 2 momentin saattamisesta toisin sovittavaksi työehtosopimusten osallisten välillä (ns. järjestöehdon käyttö).

1) Työriitojen sovittelujärjestelmän kehittäminen

Työryhmän tulee arvioida mahdollisuuksia asettaa valtakunnansovittelijalle velvollisuus osapuolten tai toisen osapuolen pyynnöstä ryhtyä sovitteluun myös tilanteissa, joissa työriitaan ei liity työtaistelun uhkaa tai sellaisen vaaraa sekä mahdollisuus asettaa osapuolille tällaisen vapaaehtoisen sovittelun yhteydessä harkinta-aika, jonka kuluessa kyseiseen sovitteluun liittyviä työtaistelutoimia ei saa aloittaa.

Työryhmän tulee niin ikään selvittää valtakunnansovittelijan oikeutta ottaa soviteltavakseen osapuolten pyynnöstä työriita, joka kuuluu työtuomioistuimen toimivaltaan tai välimiesten ratkaistavaksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4

29 516 001
35 829 516 001

916 062 160
+358 9 1606 2160

www.tem.fi

Työryhmän tehtävänä on vielä arvioida työriitalain muuttamistarvetta koskien osapuolten velvollisuuksia toimittaa ennen sovittelun alkamista sovittelijalle sovittelun onnistumisen kannalta välttämättömät tiedot.

2) Kuulemismenettely työtuomioistuimessa

Työryhmän tulee selvittää työtuomioistuimesta annetun lain uudistamistarvetta kuulemismenettelyn osalta tilanteessa, jossa oikeudenkäynnin kuluessa tulee esille vaatimuksia muun kuin kanteessa mainitun työehtosopimuksen soveltamisesta.

3) Järjestöehto

Selvityksessä on todettu, että riitoihin, jotka liittyvät työehtosopimuslain 4 §:n 2 momentin soveltamiseen ja joissa normaalisitovuuteen perustuvasta työrauhasta riippumatta voidaan ryhtyä (lailliseen) työtaisteluun, pitäisi löytää ratkaisu. Työryhmän tehtävänä on arvioida työehtosopimusosallisten oikeutta sopia toisin työehtosopimuslain 4 §:n 2 momentista (ns. järjestöehdon käyttö työehtosopimuksessa työrauhan turvaamisen näkökulmasta).

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 3.11.2021 – 31.3.2022. Työryhmän on laadittava esityksensä hallituksen esityksen muotoon.

Kokoonpano

Puheenjohtaja:

Erityisasiantuntija Katariina Tirri, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet:

Lakiasianjohtaja Markus Äimälä, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Työmarkkinajohtaja Anna Lavikkala, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Neuvottelupäällikkö Anne Kiiski, Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT

Johtaja Minna Ahtiainen, STTK ry

Työmarkkinapäällikkö Karoliina Huovila, SAK ry

Johtava asiantuntija Miia Kannisto, Akava ry

Sihteeri:

Erityisasiantuntija Katariina Jämsén, työ- ja elinkeinoministeriö

Tasa-arvolaki

Työryhmän kokoonpano ei vastaa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n 1 momentissa edellytettyä 40 prosentin sääntöä.

Jäsenesityspyynnössä ja asettamispäätöstä valmisteltaessa on selvitetty jäsenorganisaatioiden mahdollisuuksia nimetä sekä mies- että naispuolisia jäseniä. Edustettuina olevilla tahoilla ei ole henkilöstöresurssiensa puitteissa ja asiantuntemusvaatimukset huomioiden ollut mahdollisuutta esittää miespuolisia edustajia. Tästä syystä tasa-arvolain vaatimuksesta joudutaan poikkeamaan erityisten syiden vuoksi riittävän asiantuntemuksen varmistamiseksi.

Tuula Haatainen
Työministeri

Elli Nieminen
Erityisasiantuntija

Jakelu Työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet

Tiedoksi SAK ry, STTK ry, Akava ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK, Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT